

“Det syge væsen...” – en Pixi anmeldelse af en debatbog om hospitalsvæsenet

“*Det syge væsen – Hvordan kan det helbredes*”, af Jes Olesen august 2018

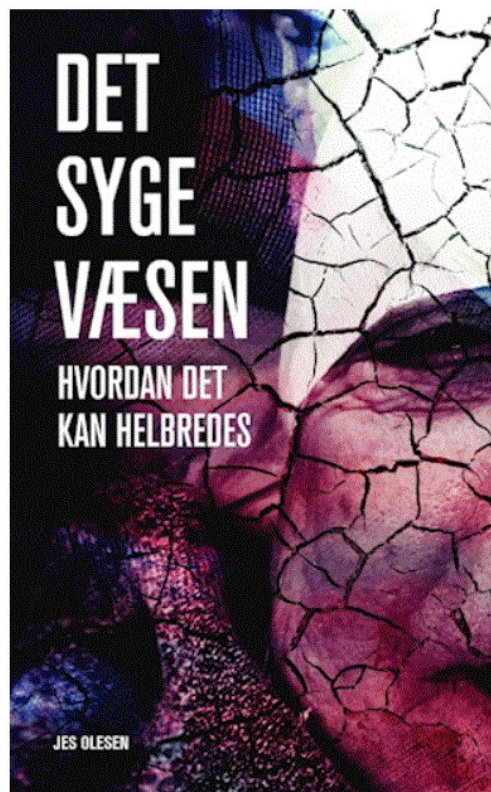
v/ Chefkonsulent Egon Petersen www.ep-consulting.dk

Det er altid forfriskende og oplysende at læse bøger, hvor skribenten har noget på hjerte og ved hvor skoen trykker i Hospitalsvæsenet. Senest har jeg læst overlæge Jes Olesen bog, “*Det syge væsen, Hvordan kan det helbredes*”, august 2018.

Det er en meget passioneret og erfaren overlæge, der har skrevet en spændende debatbog. Han har noget på hjerte og hjertet banker højt i næsten hver sætning. Bogen er langt mere nuanceret og reflekteret end jeg havde forventet. Jeg forstår til fulde hans frustration over ikke at kunne udfolde det lægeprofessionelle rationale og praksis under de givne vilkår. En bog, der fint kan læses som bagtæppe for regeringens aktuelle reformudspil for sundhedsområdet.

Jes Olesen kritiserer, at hospitalsvæsenet er blevet ledet af personer, som ikke ved noget om, “*hvordan man stiller en diagnose eller behandler en patient*”, nemlig politikere og administrativt uddannede personer flankeret af konceptkloge konsulenter, der er mere skråsikre end vidende om hospitalsvæsenet. Flere med praksiserfaring bør blande sig i debatten og vise mod, som Jes Olesen gør med denne bog. Bogen er et oplysende og godt vidnesbyrd fra en, der har et mangeårigt praksiskendskab til Hospitalsvæsenet, både som læge og som leder. Forfatteren har mange gode eksempler på, hvor dysfunktionelle de mange administrative og ledelsesmæssige koncepter, der markedsføres og indføres, kan være. Ofte fører de til kontraproduktivitet og demotiver de centrale aktører i sundhedsvæsenet, og ja suger ilten ud af den fagprofessionelles fag- og ledelsesrum jf. Sundhedsplatformen, kvalitetssikringssystemer m.v.

Der er nogle “smuttere” i bogen, f.eks. tillægger forfatteren enkeltpersoner en al for stor magt (jf. Brechts gode spørgsmål: “*Hvem byggede Theben med de syv porte? I bøgerne står kongers navne. Har kongerne slæbt klippeblokkene sammen?*”) Jes Olesen har desuden ikke nok blik for omkostninger ved at et rationale, det lægefaglige, alene kommer til at dominere. At genindføre fagbureaukratiet har også sine dysfunktionaliteter, som han stort set overser i sin kamp for at få røget DJØF ér og politikere ud af “maskinrummet”. Hvor ledere med den traditionelle professionsledelse fik autoritet og legitimitet til at lede, fordi de f.eks. var læger, så er der i dag flere rationaler, vidensfelter og aktører på spil i ledelse.

Ud over at sætte fingeren på en række oplagte tåbeligheder og fejlpositioner, (her er bogen stærk), så kommer han også med en række gode bud på, hvordan *”det syge væsen kan helbredes”* – for nu at stå på ryggen af hans titel på bogen. Hans pointe om, at der f.eks. bør laves forsøg inden større administrative og ledelsesmæssige ændringer indføres, kunne måske have taget de værste skæverter i sundhedsvæsenet i opløbet, hvis det havde været praksis.

Den lægelige ledelse skal styrkes, (monofaglig ledelse?), men jeg kunne godt tænke mig, at Jes Olsen havde haft lidt mere vidvinkel på (selvom lægerne er en meget vigtig aktør, så er det jo det samlede kollektiv/system, der skal fungere), og han kunne have forfulgt denne pointe, som nævnes kort, nemlig*)”... at lægelig ledelse er en god ide, men det kræver at læger uddanner sig i *”Business of medicine”*(s.191)– Ledelse er jo en profession, der skal læres, også af læger.

*) Du kan læse om mere om *”Business of medicine”* aspektet her:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/18238877>

Erik Johnsen spidsformulerede min pointe for mange år siden, da han skrev:

”Enhver kan indse det groteske i, at man tager en person uden for sygehuset, der har disputeret på et ledelsesvidenskabeligt emne og gør ham til overlæge på en afdeling for hjertetransplantation. Derimod anses det ikke for grotesk at tage en hjertekirurg og bede ham drive ledelse af en afdeling. Er det fordi man ikke tror, at det er vigtigt at have indsigt i ledelsesprocesserne og beherske dem, eller er det fordi man tror, at ledelse er en medfødt egenskab hos dygtige fagfolk, eller hvad er begrundelsen?” Erik Johnsen i artiklen, Ledelsesroller på sygehuset: samspil eller konflikt, i antologien, Sygehusledelse,

se her: [http://pure.au.dk/portal/da/persons/steen-hildebrandt\(84652d7a-d323-42c0-b6ca-a52d611d1c60\)/publications/fokus-paa-sygehusledelse\(49a10240-24ff-11da-834f-000ea68e967b\)/export.html](http://pure.au.dk/portal/da/persons/steen-hildebrandt(84652d7a-d323-42c0-b6ca-a52d611d1c60)/publications/fokus-paa-sygehusledelse(49a10240-24ff-11da-834f-000ea68e967b)/export.html)

Bogen, *”Det syge væsen – Hvordan kan det helbredes”*, af Jes Olesen august 2018 kan købes her:

<https://www.arnoldbusck.dk/boeger/medicin-sundhed-sygdom/det-syge-vaesen-hvordan-det-kan-heldbredes>